

دمشق و مواجهه با سوریه پسا اسد

علی رغم جشن‌هایی که در سوریه برگزار می‌شود، نگرانی‌های امنیتی جدی، ساکنان دمشق را دربرگرفته است.

به گزارش سایت خبری پرسون، دنی مکی؛ روزنامه نگار انگلیسی-سوریه‌ای مستقر در دمشق، روایتی میدانی را از حال و هوای این روزهای پایتخت سوریه پس از سقوط نظام سیاسی این کشور به ریاست جمهوری بشار اسد و تسلط تروریست‌ها و گروه‌های معارض مسلح بر سوریه ارائه کرده است. مکی تأکید می‌کند که اگرچه مردم در دمشق از سقوط اسد شادمانی می‌کنند با این حال، نگرانی‌های جدی امنیتی را در مورد آینده کشورشان دارند.

خروج سریع خاندان اسد از قدرت در سوریه به قدری شوکه‌کننده بوده که طیف‌هایی از مردم سوریه هنوز آن را هضم نکرده‌اند. با این همه، اکنون طیف‌های قائل توجیهی از مردم سوریه حقیقتاً نگران هستند که مبادا با سازوکارهای اقتدارگرایانه‌تری در قیاس با گذشته در کشورشان رو به رو شوند.

بالاخره انفجار بزرگ در خاک سوریه رخ داد و در شرایطی که ما شاهد یک جنگ بزرگ برای تسلط بر دمشق نبودیم، حکومت بیش از ۵۰ ساله خاندان اسد بر سوریه با فروپاشی ارتش این کشور و فرار بشار اسد به خارج از سوریه، به نقطه پایان خود رسید. در شرایطی که برخی در دمشق شادمانی می‌کنند و از فصلی جدید در تاریخ این کشور سخن می‌گویند، با این حال، چالش‌های تازه‌ای نیز خود را به تدریج آشکار می‌کنند. من یک روزنامه‌نگار مستقر در دمشق هستم. من با مردم پایتخت سوریه در بحبوحه حرکت آرام آن‌ها در مواجهه با حقایق عینی کشورشان گپ زده و صحبت می‌کنم.

بشار اسد رئیس‌جمهور سابق سوریه حتی وقت نکرده تا اسناد مرتبط با حکومت خود در این کشور را از بین ببرد. او به همراه خانواده و برخی از دستیارانش خاک سوریه را ترک کرد. سرویس اطلاعاتی سوریه موسوم به "مخابرات"، واحدهای نخبه گارد جمهوری و لشکر چهارم زرهی ارتش سوریه به فرماندهی ماهر اسد، در مواجهه با شورشیان تنهای تنها ماندند.

بسیاری از نیروهای ارتش سوریه پُست‌ها و مواضع خود را رها کردند و یونیفرم‌های نظامیشان را در خیابان‌ها به روی زمین پرت کردند و البته که با وسایل و تجهیزات نظامیشان نیز چنین کردند. یک عکاس سوری به نام "وسیم ساس" که تحولات دمشق را با دوربین خود ثبت می‌کند می‌گوید که در عین خوشحالی، حسی از غم نیز او را فراگرفته است. او می‌گوید: "صدها نفر در جریان درگیری‌های سوریه کشته شده‌اند و بسیاری نیز در زندان‌های مخوف حضور دارند". در روزهای اخیر عکس‌هایی از وضعیت زندان مشهور صیدنایا دمشق در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که حاشیه‌ساز شده است. برخی گزارش‌ها حاکی از این هستند که زندانیان زیادی در بخش‌هایی از زندان صیدنایا همچنان محبوس هستند و هیچ راه مشخصی نیز برای دسترسی به آن‌ها وجود ندارد. این مساله سبب شده تا آن‌ها بدون آب و غذا باقی بمانند.

"هادی آکیل" جوان ۲۳ ساله سوری می‌گوید که به محض شنیدن خبر سقوط دولت سوریه، به دانشکده هنرهای دراماتیک دمشق یعنی آنجایی که در آن تحصیل کرده رفته و با دوستانش مجسمه حافظ اسد را سرنگون کرده‌اند. بسیاری امید دارند که شرایط مساعدی در سوریه حاکم شود با این حال، باید اذعان کرد که راه آتی سوریه کاملاً مبهم و غیرروشن است. بسیاری از مردمی که من با آن‌ها در خیابان‌های دمشق صحبت می‌کردم، نسبت به آینده کشورشان ابراز نگرانی می‌کردند.

هادی آکیل به من گفت: "پایان یک حکومت اقتدارگرا می‌تواند آغاز کار یک حکومت اقتدارگرای دیگر باشد". نگرانی‌های جدی وجود دارد که مبادا سوریه با یک دیکتاتوری بزرگ رو به رو شود. موضوعی که می‌تواند سرخوردگی گسترده‌ای را در این کشور سبب شود.

نسل‌های جوان‌تر سوریه در دوره حکومت بشار اسد بزرگ شده‌اند. من خودم به عنوان یک مرد ۳۴ ساله سوری، کل زندگی‌ام را در دوره حضور بشار اسد به عنوان رئیس‌جمهور سوریه در قدرت سپری کرده‌ام. مواجهه با یک سازوکار جدید قدرت با توجه به خروج اسد‌ها از قدرت حس عجیبی دارد. اکنون بسیاری که در نتیجه حاکمیت حزب بعث و بشار اسد در سوریه مجبور به زندگی در تبعید بوده‌اند، می‌توانند به کشورشان بازگردند.

علی رغم جشن‌هایی که در سوریه برگزار می‌شود، نگرانی‌های امنیتی جدی، ساکنان دمشق را دربرگرفته است. تقریباً در هر زمانی می‌توان صدای شلیک گلوله را از خیابان‌های دمشق شنید. در این راستا، گزارش‌های مختلفی در مورد غارت اموال عمومی و مردم و همچنین ارتکاب به اقدامات خشونت آمیز در برخی مناطق پایتخت سوریه منتشر شده است. البته که در برخی مناطق از دمشق برق قطع شده و همین مساله سبب شده تا بسیاری در هوای سرد، در سرما و تاریکی باشند.

یک شهروند سوری می‌گوید که روز یکشنبه گذشته از خانه خود خارج شده تا ببیند آیا مغازه‌ها باز هستند یا خیر. با این حال، همسایه اش به وی گفته که بهتر است به خانه برگردد، زیرا صدای شلیک گلوله مدام به گوش می‌رسد و می‌تواند موجب کشته شدن شهروندان شود.

به نظر می‌رسد که سوریه کنونی با چالش‌های جدی و عدیده‌ای دست به گریبان خواهد بود. اکنون تنها چیزی که پیش روی مردم سوریه قرار دارد این است که سوریه بدون اسد محقق شده است. سقوط یکی از قدیمی‌ترین حکومت‌های خاورمیانه به هیچ عنوان رویداد ساده‌ای نبوده است. سوریه باید تلاش خود را بکند و افراد آواره‌ای که از این کشور خارج شده‌اند را به خانه برگرداند و در عین حال، راه برای اتحاد دوباره‌اش را بازباید.